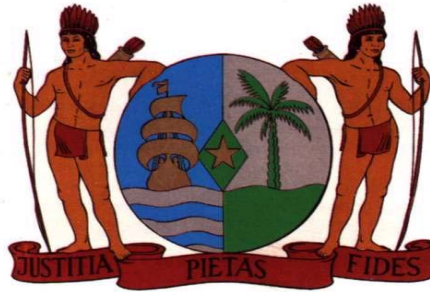

STICHTING

PLANBUREAU

SURINAME

JAARVERSLAG

2007

JAARVERSLAG 2007

STICHTING PLANBUREAU SURINAME

Algemeen

De Stichting Planbureau Suriname is op 30 juli 1950 opgericht en heeft als doel het beramen, de opstelling, de ontwikkeling, de coördinatie en het steunen van plannen, welke kunnen leiden tot bevordering van de geestelijke en materiële welvaart in Suriname. De Stichting is een publiekrechtelijk instituut.

De Statuten van de Stichting Planbureau Suriname zijn door de President bekrachtigd in 1996.

Volgens deze Statuten is de Stichting belast met de volgende taken:

1. het verrichten van periodieke verkenningen met het doel te komen tot samenhangende beschrijvingen van de sociale en economische situatie en de te verwachten ontwikkelingen van de relevante macro-economische grootheden op middellange en lange termijn;
2. het voorbereiden van het door de Regering vast te stellen Nationaal Meerjaren Ontwikkelingsplan;
3. het voorbereiden en opstellen van nationale en ruimtelijke plannen en programma's ter concretisering van het Meerjaren Ontwikkelingsplan; evenals het ondersteunen van de projectformulering.
4. het coördineren van de sectorale planning en de afstemming van de sectorale plannen, programma's en projecten op de nationale planning en de planning voor de ruimtelijke ontwikkeling en milieu;
5. het evalueren van de doelmatige planuitvoering en de effectiviteit van uitgevoerde plannen, programma's en projecten;
6. het ondersteunen van het geïnstitutionaliseerd overleg inzake de planning met de sociale partners, de regionale organen en overige relevante instanties;
7. het uitbrengen van adviezen over alle vraagstukken die de ontwikkeling van het land raken.

Bestuur en Toezicht

De Stichting Planbureau Suriname werd per 31 december 2007 bestuurd door:

Mevr. Drs. Lilian J.M. Monsels-Thompson - Directeur

Met ingang van 9 december 2007 is een nieuwe Raad van Toezicht bij de Stichting Planbureau Suriname ingesteld met een zittingstermijn van drie jaren.

Begroting

Begroting 2007

Op 20 juni 2006 heeft de directeur van de Stichting Planbureau Suriname de initiële begroting voor het dienstjaar 2007 naar de minister van Planning en Ontwikkelingssamenwerking (PLOS) gestuurd. De begroting bevatte tevens een beleidsparagraaf, waarin het werkprogramma voor het dienstjaar 2007 is vervat. Met deze begroting ging een totaal bedrag van SRD 3.061.738,55 gemoed.

Op 28 augustus 2006 heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden op het ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking, waarbij de onderbouwing van de begroting is gepresenteerd en deze besproken is met deskundigen van de ministeries van Financiën en Planning en Ontwikkelingssamenwerking.

Op 28 maart 2007 is een herziene begroting voor het dienstjaar 2007 aan de minister van Planning en Ontwikkelingssamenwerking gestuurd; aan deze herziening waren een drietal oorzaken ten grondslag, te weten:

- De beslissing van de Regering om per ingaande 1 oktober 2006 een bezoldigingsverhoging toe te kennen aan de landsdienaren en de aan hen gelijkgestelden. Als gevolg van voornoemde verhoging zijn de componenten, die in percentage van het loon zijn uitgedrukt, navenant aangepast (Staatsblad 2006 no. 144);
- De rapportage van het bedrijf belast met het onderhoud van de liften in het Dr. Ir. Franklin Essedgebouw, dat een oliekkage aan de elektromotor van de liften dient te worden verholpen, terwijl de stalen kabels van de liften na bijkans veertig jaren vervangen dienen te worden. Volledigheidshalve werd de relevante correspondentie ter zake ingesloten;
- De noodzakelijke vervanging van de tot dan gebruikte kopieversie van het software-pakket van de server op het Planbureau waarop het interne netwerk van computers is aangesloten, vanwege het periodiek uitvallen van het systeem.

Op 17 mei 2007 heeft de Minister schriftelijk aangegeven dat herziening van de goedgekeurde begroting niet mogelijk is, aangezien de begroting van het dienstjaar 2007 bereids door De Nationale Assemblée is goedgekeurd.

Nadat de subsidieaanvraag voor het vierde kwartaal 2007 per schrijven kenmerk UP# 594 d.d. 29 augustus 2007 voor een totaal bedrag van SRD 715.181,50 bij het Ministerie is ingediend, heeft het Ministerie laten weten dat vanwege afronding op het totaal subsidiebedrag over 2007, het bedrag van SRD 714.442,95 resteert ten behoeve van het vierde kwartaal 2007.

Begroting 2008

De begroting voor het dienstjaar 2008 is per schrijven van de directeur van het Planbureau, kenmerk UP # 485 d.d. 26 juni 2007, aan de Minister van Planning en Ontwikkelingssamenwerking aangeboden. De zittingstermijn van de Raad van Toezicht is op 15 augustus 2005 verstreken, waardoor de begroting rechtstreeks aan de Minister is aangeboden. Hierover heeft in de maand augustus 2007 Ambtelijk Overleg plaatsgevonden.

Ter dekking van de exploitatiekosten in het dienstjaar 2007 werd subsidie verstrekt aan de Stichting Planbureau Suriname.

Deze financiële middelen zijn als volgt gestort:

SUBSIDIEMAAND	DATUM STORTING	BEDRAG IN SRD.
Januari, februari en maart	29 januari	SRD 879.861,80
April, mei en juni	23 april	-- 814.533,50
Juli, augustus en september	27 juli	-- 652.161,75
Oktober, november en december	8 oktober	-- 714.442,95

TOTAAL		SRD 3.061.000,00

DIRECTIEVERSLAG

SAMENVATTING

De afgelopen jaren heeft de directie het jaarlijkse beoordelingssysteem van het personeel verfijnd en zodanig gestandaardiseerd dat deze exercitie die voorgaande jaren minstens een maand duurde, nu kan worden afgewerkt in drie dagen nadat alle beoordelingsformulieren van de afdelingshoofden zijn ontvangen.

Op basis van de jaarlijkse personeelsbeoordeling kan ten aanzien van de beoordeling 2006 gesproken worden van een gemiddeld redelijke tot goede performance van het personeel bij het Planbureau, als we bemerken dat 72% behoorde tot een van de beoordelingscategorieën *zeer goede prestatie*, *goede prestatie* of *redelijke prestatie*. 12% kon om verschillende redenen niet beoordeeld worden, terwijl de overige 16% van de medewerkers in de minder positieve categorieën waren ingedeeld, t.w. *matige prestatie* en *lage prestatie*.

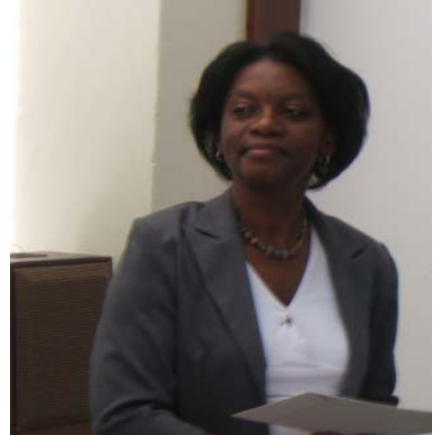
Wat de wetenschappelijke producties betreft, zijn we blij te constateren dat het Planbureau tot nu erin geslaagd is steeds meer hedendaagse ontwikkelingen hun weerspiegeling te doen vinden in de selectie, methodologie en samenstelling van onze wetenschappelijke producties en in het afgelopen jaar voltooide en voorbereide publicaties.

JAARPLAN 2008

Het Jaarplan beantwoordt sinds vorig jaar meer dan voorheen aan wat in de Grondwet verwoord wordt in artikel 156 lid 3, met name dat de begroting vergezeld dient te worden van een ontwikkelingsplan. In vergelijking met de voorgaande jaren zijn in het Jaarplan 2007 en Jaarplan 2008 niet alleen de extern gefinancierde publieke investeringen vermeld, maar zijn alle beleidsmaatregelen geëvalueerd, begroot en beschreven, ongeacht de financieringsbron, dus inclusief de Overheid. Met het steeds groter wordende en zeer dominante aandeel van de Staat in de financiering van publieke investeringen, is deze omslag in de samenstelling van het Jaarplan zeer opportuun. Zoals bij voorgaande Jaarplannen is de directeur verantwoordelijk voor de technische input van Hoofdstuk 1, de samenvattingen van evaluatie van het Ontwikkelingsplan van voorgaand planjaar en het hoofdstuk 2. Het Ontwikkelingsplan van het aanstaand begrotingsjaar en de ministeriële inputs zijn onder de drie afdelingen Onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening en Milieu, de hoofdafdeling Macro en Sectorale Planning evenals Arbeidsmarkt en Sociale studies verdeeld. De data over beleidsprogramma's en projecten worden door de Afdeling Data Management verzameld en bijgehouden. Hierbij wordt de begrotingsinformatie naar ministerie, financieringsbron, GIPS categorie en investeringscategorie in een D-base programma voor alle beleidsprogramma's en projecten voor de 5 jaren van het meerjarenbeleidsprogramma opgenomen.

PUBLICATIES

Outlook 2008, Macro-economische verkenningen, vanaf 2003 is afgerond in December 2007. De publicatie, eerder bekend onder de titel *Macro-economische verkenningen*, is verrijkt met een analyse, die zeer gepast is

Dr. Lilian J.M. Monsels-Thompson
Directeur

voorzien van de ondertitel *Outlook*. Terwijl *Macro-economische verkenningen* de macro-economische ontwikkelingen meer terugblikkend beschrijft, zien we in *Outlook 2008* de gekwantificeerde verwachting, die middels macro-economische modellering de economische ontwikkeling projecteert voor Suriname in 2007 en 2008.

Het onderzoek *Armoedebestrijding: Scenario's Halvering Armoede in 2015* betreft diverse scenario's die halvering moeten bewerkstelligen van het aantal personen onder de armoedegrens in 2015. Het onderzoek is eind november gestart, in december getoetst op plausibiliteit tegenover stakeholders en wordt in januari 2008 afgerond.

De publicatie *Agrarisch potentieel: subsector Veeteelt* is uitgebracht in mei 2007.

De publicatie van het *Verkeersonderzoek Albina - Meezorg in het kader van de Pan American Highway in het eerste kwartaal van 2008*. Ook is een begin gemaakt met de studie inzake mogelijkheden voor de productie van *Biobrandstof*. Deze publicatie zal in 2008 worden uitgegeven.

De studie naar *het Potentieel van de subsector Visserij* is in volle gang en opgenomen in het werkprogramma 2008. De studie omtrent *Adequaat waterbeheer van stroomgebieden in het district Para ten behoeve van het toerisme*, is rond en zal in het eerste kwartaal 2008 uitkomen.

Er wordt gebruik gemaakt van het *Suryamodel en Suritax van SPS* en voortgebouwd op de exercities met groeiscenario's van de afgelopen twee jaar. Door Suritax simultaan te laten draaien met het Suryamodel, kunnen we het effect berekenen van een groeipakket in het Suryamodel op het aantal inkomenstrekkers onder de armoedegrens in Suritax.

Door bij de berekening van de *Human Development Index* de methodologie van de UNDP te hanteren is het Planbureau thans in staat voor Suriname actuelere indexen vooruit te berekenen, voordat de publicatie van de UNDP uitkomt. Dit is mogelijk dankzij de recente data waarover wij beschikken voor de vaststelling van de indicatoren die bij de berekening van deze index worden gehanteerd.

Aan het eind van het jaar 2006 werd vanuit het Ministerie van Regionale Ontwikkeling een beroep gedaan op het Planbureau om technische assistentie te verlenen bij implementatie van het decentralisatieproces, met name de voorbereiding en opstelling van Ressor- en Districtsplannen. In het eerste en tweede kwartaal zijn in dit kader veldbezoeken gebracht aan de districten door diverse stafleden van het onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening & Milieu. Tijdens deze veldbezoeken zijn vergaderingen bijgewoond met de ressort- en districtsraden onder leiding van de desbetreffende Districtscommissarissen. Na verschillende vergaderingen met de staf van het Bureau Decentralisatie is gezamenlijk een vijftal districtsplannen opgesteld. Het Planbureau heeft in deze plannen hoofdzakelijk de begrotingen samengesteld en het kaartmateriaal geleverd, terwijl de SPS-publicatie *Structuuranalyse van de Districten (1999-2003)* als belangrijkste informatiebron heeft gediend.

EXTERNE ONDERSTEUNING AAN DERDEN

Deze werd verleend aan Internationale multilaterale organisaties w.o IDB, IMF, ECLAC, overheidinstanties, regionaal bestuur, studenten en overige belangstellenden. Zie voor meer detail de afdelingsverslagen.

CAPACITEITSANALYSE

Staf en Directie van het Planbureau hebben de aangewezen consultants middels een viertal sessies gefaciliteerd bij de inventarisatie t.b.v. het PLOS project *Assessment van de capaciteit van overheids-instituten en Ministeries*, gehouden in februari 2007. Het doel van deze sessies was aan de hand van de - door het

Ministerie van Planning en Ontwikkelings-samenwerking (PLOS) aangetrokken consultants F. Soe Agnie (BDO¹ Abrahams-Raijman & Partners) en H. Lim A Po (FHR Lim A Po Institute for Social Studies) - aangepaste UNDP methode van capaciteitsinventarisatie, een inventarisatie te maken van de capaciteit van de Stichting Planbureau Suriname (SPS) gericht op het aandragen van voorstellen voor capaciteitsversterking c.q. -ontwikkeling.

In december werd een lezing verzorgd door Dr. H. Rampersad voor stafmedewerkers van het SPS omtrent zijn nieuwste boek getiteld ' Effective personal and company brand management; A new blueprint for powerful and authentic personal and company branding'. De bedoeling van deze lezing was een bijdrage te leveren aan de performance van de SPS door tools aan te dragen voor verbetering van de performance op individueel en organisatorisch niveau en het vinden van evenwicht tussen wat gewenst is op individueel niveau en wat gewenst is op organisatorisch niveau.

TAAL EN STIJL

Workshop Nederlands: veel voorkomende stijl- en taalfouten in concept SPS publicaties verzorgd door medewerker Redactie van SPS in juni 2007. De bedoeling van deze workshop was de aandacht van de wetenschappelijke staf van SPS te vestigen op veel voorkomende stijl- en taalfouten in concept SPS publicaties. Dit moet uiteindelijk resulteren in een verbetering van de kwaliteit van publicaties van SPS.

PLANBUREAU EN DE GEMEENSCHAP

In de maand oktober heeft het jaarlijks terugkerend Oktoberconcert plaatsgevonden onder zeer grote publieke belangstelling. Onder het thema Care for Planet Earth werd de vierde editie van dit concert dat jaarlijks ter gelegenheid van de Begrotingsrede van de President van de Republiek Suriname wordt gehouden, gepresenteerd.

¹ BDO staat voor Binder Dijker Otte & Co

AFDELINGSVERSLAGEN

A. AFDELING MACRO-ECONOMISCHE PLANNING

I. OPSTELLING CONCEPT JAARPLAN 2008

- a. De afdeling is verantwoordelijk voor het schrijven van de teksten van hoofdstuk 3, Macro-economisch kader, van dit document. Hierin zijn de afgelopen 5 jaar (2002-2006) geëvalueerd, en projecties aangegeven over 2007 en 2008 voor GDP, inflatie, en koopkrachtontwikkeling.

Bij de paragrafen die betrekking hebben op de overheidsfinancien en staatsschuld, is voor wat betreft de overheidsontvangsten en –uitgaven, het saldo op de lopende en de totale rekening van de overheidsbegroting en de financiering van genoemd saldo gewerkt met realisatiecijfers op kasbasis over de periode 2002 – juni 2007 uit de Flash-reporten van de Afdeling Economische Aangelegenheden (EA) van het Ministerie van Financiën. Om de discrepantie in de realisatie-cijfers die zijn verwerkt in de Financiële Nota 2008 en die in het jaarplan 2008 zoveel mogelijk te verkleinen is in samenspraak met medewerkers van EA beslist over de te gebruiken cijfers. Bij de beschrijving van de ontwikkelingen in eerder genoemde grootheden is de nadruk gelegd op de periode januari 2006 – juni 2007.

Voor wat betreft de binnenlandse en de buitenlandse staatsschuld is gewerkt met realisatiecijfers over de periode 2002 – juni 2007 van SDMO. Evenals bij de beschrijving van de overheidsontvangsten en –uitgaven, het saldo en de financiering van het saldo, is voor wat betreft de staatsschuld de nadruk gelegd op een beschrijving van de ontwikkelingen over de periode januari 2002 – juni 2007.

- b. Het cijfermatig en tekstueel beschrijven van de ontwikkelingen m.b.t. de uitvoering van beleidsmaatregelen in 2007 door het Ministerie van Financiën. Binnen dit kader is de stand van zaken van de uitvoering van genoemde beleidsmaatregelen beschreven. Voor wat betreft de realisatiecijfers is gewerkt met data afkomstig van de Afdeling Centrale Begrotingsboekhouding (CBB) van het Ministerie van Financiën.

De tekstuele beschrijving is gehaald uit de informatie die is verkregen van verantwoordelijke medewerkers van de betrokken instanties zoals de Centrale Landsaccountantsdienst (CLAD), SDMO, de deviezencommissie en de Afdeling Thesaurie-Inspectie (TI) van het Ministerie van Financiën. Per beleidsmaatregel zijn aangegeven het doel en de resultaten per ultimo juni 2006.

- c. In het kader van de opstelling van de begroting 2008 door het Ministerie van Financiën, zijn prognoses van het BBP naar sectoren over de **periode 2007-2010** geproduceerd en beschikbaar gesteld aan het desbetreffende Ministerie. Deze prognoses zijn opgesteld op basis van herziene cijfers door de Stichting Algemeen Bureau voor de Statistiek, afdeling Nationale Rekeningen.

II. Monitoring en evaluatie

- a. Deze aspecten komen voor in het jaarplan 2008
- b. Macro-economische indicatoren worden continu bijgehouden, evenals indicatoren in de productieve en niet-productieve sectoren, zoals productie, arbeid, export, investeringen (deze indicator is vrij moeilijk te verzamelen).

- c. GDP projecties worden 2 keer per jaar geupdate, zodra er nieuwe informatie over de sectoren en sub-sectoren bekend is en zodra ABS ook een bijstelling van de historische cijfers heeft gepleegd.
- d. Inflatieprojecties (Jaargemiddelde) worden maandelijks bijgesteld na de publicatie van ABS, koopkrachtcijfers worden 2 keer per jaar bijgesteld.
- e. Regelmatig werkoverleg met de Ministeries, overheidsinstellingen, particuliere organisaties en personen.
- f. Ten behoeve van verschillende publicaties zijn in de afgelopen maanden regelmatig de volgende statistieken verzameld en verwerkt:
 - internationale aardolieprijzen;
 - internationale goudprijzen;
 - internationale propaanprijzen;
 - internationale aluminiumprijzen;
 - de verkorte balans van de Centrale Bank van Suriname;
 - de vrijemarkt wisselkoersen van de USD en de EUR;
 - artikelen van de pers.
- g. Via internet wordt op de websites van relevante organisaties de on-line berichtgeving gevolgd omtrent de ontwikkeling van de prijzen voor grondstoffen en factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling in de vraag naar- en het aanbod van grondstoffen die Suriname produceert: Market Watch; Financial Time; OPEC maand- en kwartaalverslagen; IEA maand- en kwartaalverslagen; The Economist en ITTO Tropical Timber market report.

III. PUBLICATIES

1. Macro-economische verkenningen, outlook 2008

Macro-economische verkenningen, outlook 2008 is afgerond in december 2007.

In deze publicatie, welke uit twee delen bestaat, komen in het eerste deel aan de orde: Binnenlandse productie 2001-2006 en een schatting voor 2007 en 2008, ontwikkeling van de overheidsfinanciën, ontwikkeling van de staatsschuld, ontwikkeling van de betalingsbalans, ontwikkeling van de monetaire sector, ontwikkeling van lonen, prijzen en koopkracht.

In deel twee wordt een economische outlook gegeven van 2008. Met behulp van het macromodel Surya zijn twee scenario's gepresenteerd, namelijk een basis- en een groeiscenario. In beide wordt dan afhankelijk van de veronderstellingen en maatregelen het effect op de economie beschreven voor 2007 en 2008.

Opgemerkt dient te worden dat in het eerste gedeelte de BBP-cijfers zijn berekend op basis van de productiemethode en in het tweede zijn de BBP-schattingen verricht op basis van de bestedingenmethode, namelijk $Y=C+I+E-M$.

2. Halvering van het aantal personen onder de armoedegrens in 2015

De modeexercitie voor halvering van het aantal personen onder de armoedegrens in 2015, is eind november 2007 gestart en zal gepresenteerd worden in een paper.

In deze paper wordt voor Suriname nagegaan hoe het aantal inkomentrekkers onder de armoedegrens in 2015 kan worden gehalveerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het Suryamodel en Suritax van SPS en wordt voortgebouwd op de exercities met groeiscenario's van de afgelopen twee jaar, alsmede de analyse van introductie van een minimumloon. Door Suritax simultaan te laten draaien met het Suryamodel kunnen

we het effect van een groeipakket in het Suryamodel op het aantal inkomentrekkers onder de armoedegrens in Suritax berekenen.

De volgende vier varianten worden gedraaid:

1. Groeiscenario
2. Verhoging AOV uitkering
3. Introductie van een minimumloon in het bedrijfsleven
4. Loonbelasting variant: tariefverlaging of het verhogen van de schijven

Nadat de varianten apart zijn gedraaid wordt een pakket samengesteld van deze vier maatregelen om uiteindelijk te komen tot gekwantificeerde beleidsvoorstellen voor halvering van het aantal armen.

3. Studie Suriname ACP-EU Handelsrelatie

De eerste maanden van het jaar is gewerkt aan de voorstudie in verband met het op te stellen rapport over de effecten van de ACP-EU relatie (Lomé Conventie) op Suriname. Met de introductie van de gewijzigde relatie tussen de ACP- en EU-landen is het noodzakelijk de balans op te maken van het verloop en de concrete voordelen uit deze handelssamenwerking. De voorstudie is vanwege de vele verdragen (Lomé I t/m IV en de Cotonou overeenkomst) tijdrovend gebleken.

De in het jaarprogramma vastgestelde termijn van drie maanden (januari t/m maart) is niet gehaald. Echter is een groot deel van het studiewerk in deze periode gepleegd. De statistische informatie die is opgevraagd bij ABS, is reeds ontvangen. Na een onderbreking van enkele maanden ten behoeve van het richten op de reguliere producties van de Stichting, zoals Macro-economische Verkenningen en het Jaarplan, is de studie voortgezet in de maanden november en december. Niet alleen de handelsstromen zullen worden geanalyseerd, maar ook de financiële hulp die onderdeel vormt van deze relatie. De afronding van het rapport zal in januari 2008 plaatsvinden na afronding van de gesprekken met particulieren en overheidsinstanties in dit kader.

4. Studie Bouwmaterialen

Het doel is een beeld te verkrijgen van de meest efficiënte productieorganisatiemethode en inzicht in de subsectoren die betrokken zijn bij deze sector en daarmee hun aandeel in het BBP te schatten.

Bij dit onderzoek wordt nauw samengewerkt met de Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD), waarbij zoveel mogelijk een beroep zal worden gedaan op de contacten tussen dit overheidsinstituut en actoren in de sector.

Informatie is via interviews met personeel van de afdeling Mijninspectie verkregen omtrent de organisatie van de werkzaamheden bij het winnen van verschillende bouwmaterialen. Uit interviews met in de sector actieve personen, wordt dan een vergelijking gemaakt van de wijzen waarop de productie in de praktijk plaatsvindt.

Totnogtoe zijn vijf houders van het recht om bouwmaterialen te mijnen geïnterviewd.

Gebleken is het volgende:

- Allen hebben meer dan één mijnbouwrecht en/of mijnen op rechten van derden;

- De kosten worden niet bijgehouden per kostenpost op dagbasis, maar worden de totale bedrijfsuitgaven en inkomsten bepaald op maandbasis;
- De meeste bedrijfseigenaren letten niet zozeer op het niveau van de opleiding, maar op ervaring in de omgang met machines. Dit is belangrijk bij bedrijven die diensten leveren aan de multinationals;
- Er wordt niet gewerkt aan verdere scholing van het personeel. Een ondernemer gaf aan dat als hij dat zou doen, zijn personeel onmiddellijk om hoger loon zou vragen of zou wegtrekken;
- De lonen binnen de sector zijn aan de hand van de voorlopige informatie wel aan de lage kant;

De ondernemers die zijn geïnterviewd mijnen rivierzand en –grind, zeeschelpen en stortzand.

Rivierzand en -grind en zeeschelpen worden gemijnd met een ponton met daarop een graafmachine met een lange boom. De overige interviews worden afgerond in het 1^e kwartaal 2008, waarna het rapport kan worden afgerond.

5. Studie Bosbouwsector

Het **doel** van dit onderzoek is een beeld te verkrijgen van de bedrijfsvoering en de kosten die gepaard gaan met de bedrijfsoperatie van bosexploitatiebedrijven en verwerking van de houtproductie.

Door de Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) is bijstand toegezegd waar mogelijk in dit onderzoek. Literatuur en publicaties van onderzoeken verricht omtrent de bedrijfsvoering van bosexploitatiebedrijven in Suriname en de factoren die verhoging van de productie in de weg staan, zijn intussen ter beschikking gesteld.

Voorts is informatie toegezegd omtrent een project dat gericht is op het duurzaam verbeteren van de bosbouwsector. Een deel van deze informatie is reeds ontvangen. Dit project omvat alle stakeholders, private en publieke, die betrokken zijn bij de bosbouwsector. Intussen wordt de literatuur bestudeerd voor dit onderzoek en relevante informatie wordt als input gebruikt voor het eigen onderzoek. Opgemerkt moet worden dat het project dat wordt uitgevoerd voor de bosbouwsector, voor een belangrijk deel informatie oplevert over de bedrijfsvoering van bosexploitatiebedrijven. Hierdoor kan meer aandacht geschonken worden aan de verwerkers van hout in de sector en hun bedrijfsvoering.

Ten aanzien van het project van de bosbouwsector zijn de literatuur en rapporten doorgenomen die beschikbaar zijn gesteld. Verwerking van de informatie uit deze bronnen is in het eerste kwartaal van 2008 afgerond.

6. Studie Energiesector in Suriname.

Deze studie was reeds opgenomen in het jaarprogramma van MEP 2007. De publicatie is **niet** tot stand gekomen door **gebrek aan nieuwe informatie**. Om waarde toe te voegen aan de ontwikkeling van de energiesector in Suriname, dus anders dan standaard data zoals productie, investeringen en werkgelegenheid, was het de bedoeling 2 zaken te onderzoeken, namelijk een monitoringsaspect van het energiebeleid en regionale ontwikkelingen op het gebied van energie (ter vergelijking en eventueel advies voor samenwerking). Monitoring van het energiebeleid heeft betrekking op toetsing van het beleid aan de hand van energie-indicatoren. Relevante informatie over energie-indicatoren en regionale ontwikkelingen is wel vanuit de site van o.a. het International Energy Agency en de energieorganisatie van Latijns-Amerika (OLADE) gedownload en bestudeerd. Ook is er frequent contact geweest met beleidsmedewerkers van NH. Energiebalansen, belangrijke bases voor het berekenen van energie-indicatoren, worden niet meer opgesteld door NH, vanwege gebrek aan kader. Wel bestond het voornemen om – na jaren - weer balansen op te stellen. De afhankelijkheid van NH was aldus een belangrijk obstakel. Genoemde beleidsmedewerker

heeft een samenwerking voorgesteld tussen NH en SPS op het gebied van energiedata. Afgesproken was samen te werken aan een concept energiedocument, waarin het aspect van energiebalansen en – indicatoren verder uitgewerkt zou worden. Dit concept zou voorgelegd worden aan de leiding van NH. De samenwerking is helaas enigszins op een zijspoor beland, vanwege het afstuderen van de beleidsmedewerker en andere drukke werkzaamheden.

7. Evaluatierapport Suriname's participatie in handelsverdragen Caricom en WTO

Deze studie is in het werkprogramma van 2007 opgenomen, maar de te besteden tijd is onderschat. Doordat mw. Elstak zich nog verder moest inwerken in de onderdelen betalingsbalans en monetaire sector, was meer tijd nodig.

Mogelijk zal het onderzoek worden verschoven naar 2009, aangezien twaalf jaar na toetreding een geschikte tijd is om na te gaan welke de effecten zijn geweest van de participatie van Suriname in de Caricom en de CSM&E.

IV ONDERSTEUNENDE ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN CAPACITEITSONTWIKKELING

- Ook in het afgelopen jaar zijn studenten en consultants van met name IMF en ECLAC, langs geweest voor informatie en cijfers. De studenten zijn doorverwezen naar de bibliotheek van SPS, en in sommige gevallen is ook advies gegeven over welke literatuur te raadplegen.
- HMEP is gevraagd te participeren in een scriptiecommissie ter beoordeling van de scriptie: Arbeidsproductiviteit in Suriname en zijn relatie met de levensstandaard tbv van een student studierichting Economie.
- Het staflid S. Wallerlei heeft een student van de Anton de Kom Universiteit van Suriname, Studierichting Public Administration, begeleid op het gebied van de relatie tussen het Meerjaren Ontwikkelingsplan (MOP) en de Overheidsbegroting, zoals die was vóór 2004 en is vanaf 2004. Betrokken student had in het kader van haar afstudeerscriptie informatie c.q. verduidelijking nodig over de relatie tussen het Meerjaren Ontwikkelingsplan en de Overheidsbegroting. Het onderwerp van de scriptie is een uitvloeisel van de werkzaamheden van betrokkene op de Afdeling Begrotings- en Financiële Zaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken

V. INTERNE PRESENTATIES

a. De Presentatie over het Suryamodel verzorgd door Hoofd Macro-economische Planning (HMEP) en I. Hoepel. Tijdens de presentatie is o.a. ingegaan op verrichtingen tijdens hun werkbezoek/stage bij Stuseco (Nederland). Aanwezig waren vertegenwoordigers van de SPS, namelijk de Directie, de Hoofden Algemene en Personele Zaken (HAPZ), Arbeidsmarkt en Sociale studies (HASS) en Ruimtelijke Planning (HRP), evenals de 1^e - 3^e vervanger van het HMEP en van het Ministerie van PLOS (de Onderdirecteur Ontwikkelingssamenwerking (ODOS).

b. **Consultatiebezoek van een IMF missie in april 2007.** Het doel van deze missie was het produceren van een capacity assesment ten behoeve van het Ministerie van Financiën en het aandragen van een voorstel tot verbetering van die capaciteit met als resultaat het genereren van meer inkomsten voor de Staat.

In dit kader bestond er behoefte aan onder andere inzicht in de link tussen het Meerjaren Ontwikkelingsplan (MOP), de Meerjaren Beleidsbegroting (MJBB), de monitoring en het begrotingsuitvoerings- en controlesysteem (BUCS). De bedoeling was door middel van consultaties met o.a. de Stichting Planbureau Suriname (SPS) inzicht te verkrijgen in de verbanden. Bij het consultatiebezoek waren aanwezig de betrokken IMF consultants, de Directeur SPS, HMEP en MINFIN.

c. Workshop Suryamodel in mei 2007 door de afdeling Macro-economische Planning (MEP) bestaande uit verschillende sessies, waaronder die over *de sector Overheid in het model*, georganiseerd door Dr. Marein van Schaijk van de Stichting ter Bevordering van de Studie van de Surinaamse Economie (STUSECO). Tijdens de sessie betreffende *de sector Overheid in het model* is door de medewerkers die zich bezighouden met het Surya-model, met belangrijke stakeholders, zoals vertegenwoordigers van de belastingdienst, de afdeling EA en de Centrale Bank van Suriname en betrokken stafmedewerkers van de SPS, van gedachte gewisseld over het treffen van kostenverlagende maatregelen, zoals verlaging van de loon- en omzetbelasting en de effecten daarvan op onder andere de productiviteit van bedrijven. Voorts zijn aan de orde gekomen de invoering van een Value Added Tax (VAT) en de directe effecten daarvan op onder andere het financieringsoverschot/-tekort en de inflatie.

d. Consultatiebezoek van CARTAC medewerker Michel Marion in juli 2007. Het doel van dit bezoek was het maken van een need assesment ten behoeve van het directoraat Financiën van het ministerie van Financiën, evenals een Medium Term Macro Economic Framework (MTMF). Gezien de bijdrage van de SPS aan de totstandkoming van de MTMF middels BBP-schattingen, is door bedoelde consultant een bezoek gebracht aan de SPS om te praten over genoemde bijdrage. Aanwezig waren de consultant, een vertegenwoordiger van EA, HMEP en betrokken stafmedewerker.

e. Presentatie Suryamodel georganiseerd in november 2007 door de afdeling Macro-economische Planning (MEP) onder begeleiding van Dr. Marein van Schaijk van de Stichting ter Bevordering van de Studie van de Surinaamse Economie (STUSECO): De presentatie omvatte uitgangspunten en effecten van een basis- en een groeiscenario op grootheden als koopkracht, inflatie, loonvoet en productiviteit van bedrijven. Tevens werden aan betrokken stakeholders, zoals de Ontvanger der Directe Belastingen en vertegenwoordigers van de afdeling EA en de wetenschappelijke staf van de SPS, uitgangspunten en effecten gepresenteerd van maatregelen ter versterking van de koopkracht van verschillende groepen in de samenleving. De bedoeling was een discussie op gang te brengen over de uitgangspunten en de effecten. De resultaten zullen in een paper worden verwerkt, die als discussiestuk op de website van de SPS zal worden geplaatst.

f. Presentatie The foreign policy in the America's on energy, selling to the highest bidder for the sake of development in december 2007 door een wetenschappelijke stafmedewerker van de afdeling MEP. De bedoeling van deze presentatie was de wetenschappelijke staf van de SPS inzicht te verschaffen in de wijze waarop landen in Latijns-Amerika hun natuurlijke hulpbronnen, in het bijzonder energie, hebben ingezet en inzetten als instrument van hun buitenlandse politiek. De presentatie was onderdeel van de Post graduate diploma course: Global Politics and Latin America's progress and perspective van de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

g. Presentatie Suriname en de ACP-EU handelsrelatie in december 2007 door een wetenschappelijke stafmedewerker van de afdeling. De bedoeling was de wetenschappelijke staf van de SPS inzicht te verschaffen in de wijze waarop de handelsrelatie tussen de Europese Unie en de ACP-landen zich vanaf 1963 heeft ontwikkeld met specifieke aandacht voor de Economic Partnership Agreement, die in oktober 2008 in werking is getreden

TRAININGEN/WORKSHOPS

- 1) Post Graduate Course *Latin America and Global Politics: assessing Latin America's progress and perspectives*, van juni – augustus 2007. Deze cursus is georganiseerd door het Institute International Relations (IIR) van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. SPS heeft de mogelijkheid geboden aan een stafflid de cursus te volgen. Het energiegebeuren in de regio zou ook aan de orde komen in één van de modules van de cursus. Ter finalisering van de training werd de paper (in het Engels) getiteld: *Foreign Policy on energy resources: selling for the highest bidder for the sake of development* geschreven en op 10 december 2007 gepresenteerd voor staf SPS en op 11 december voor de beoordelingscommissie van het IIR. Op 25 januari 2008 heeft de certificaatuitreiking plaatsgevonden.
- 2) De stafleden I. Hoepel en S. Mahesh -Kisoensing hebben deelgenomen aan een training van de Cartac getiteld *Revenue Modelling and Forcasting* in de periode 11 sept. 2007 t/m 19 sept. 2007 in Port of Spain, Trinidad & Tobago. Het doel van de training was de participanten in een stap-voor-stap proces te betrekken bij het maken van projecties van overheidsinkomsten (revenue forecast) middels gebruik van simpele econometrische modellen. Hierbij is gebruik gemaakt van data van Trinidad. Deze projecties werden vergeleken met de bestaande schatting (Budget 2007 projections) om te bepalen welke het best aan de vereisten voldoet.
- 3) In mei 2007 hebben HMEP, Mw. S. Mahesh-Kisoensing en dhr. I. Hoepel geparticipeerd in een workshop van het ABS, inzake het construeren van een CPS-matrix gebaseerd op een input-output tabel van 1974.

VI. SURYA MODEL

a. Macro-model conferentie Nederlandstalig Caribisch gebied 8-11 januari 2007

Van 8-11 januari 2007 is een macro-model conferentie Nederlandstalig Caribisch gebied getiteld *Modellenconferentie voor macro modellen in de Nederlandstalige Caribbean* gehouden op het Planbureau. Deze conferentie was sinds oktober 2006 in voorbereiding en betrof onder meer het gebruik van modellen in Suriname en de Antillen onder begeleiding van STUSECO. De organisatie was in handen van het Planbureau. Hierbij is ter mitigering van de kosten voor de organisatie een financieringsmodel gekozen waarbij de participanten uit het buitenland zelf transport en verblijf in Suriname financierden..

Tijdens deze conferentie werden diverse modellen, welke gebruikt worden door de participerende (ei)landen gepresenteerd. Het doel van deze conferentie was uitwisseling van ervaring tussen vertegenwoordigers van eilanden in het Nederlandstalig Caribisch Gebied. Het betrof personen die met macro-economische modellen werken. Aan het eind van de conferentie heeft SPS samen met de Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB) voor een breed publiek een presentatie gegeven van het Suryamodel bij de KKF. Het resultaat van deze conferentie is vastgelegd in het rapport Conferentie Bundel Macro modellen Nld. talige Cariben bij Stichting Planbureau Suriname 8-10 januari 2007.

De stafleden I. Hoepel en L. Menke-Tangalie, een beleidsmedewerkster van de Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB, een stafflid van het ABS en een beleidsadviseur van PLOS, hebben in het kader van het lopend programma dat de SPS heeft met Stuseco, in de periode 12 februari t/m 23 februari 2007 een

trainingsbezoek bij Stuseco in Den Haag, Nederland afgelegd. Daarbij werd verder getraind in het verbeteren van Surya. Ook werd het Suritax model (model voor koopkrachtontwikkeling) behandeld. Diverse Nederlandse deskundigen deelden hierbij hun kennis en ervaring. De workshops zijn door de groep verwerkt in het verslag Bouwstenen voor scenario's.

Het resultaat van genoemde training is in een verslag vervat en aan de het hoofd MEP, de directeur SPS en de UNDP aangeboden.

b. Sector Expert meeting voor input Surya model

In mei 2007 vertoefde dr. M. Van Schaaijk bij SPS om de nodige skills bij te brengen in het modellenwerk. In dat verband is geparticipeerd in de workshops, waarbij het accent lag bij het consulteren van diverse sectordeskundigen, die aan de hand van de beschikbare data van de diverse sectoren samen met SPS de resultaten van het model bespraken. In genoemde workshops participeerden de ministeries van Financiën, Sociale Zaken & Volkshuisvesting, Handel & Industrie en Arbeid Technologische Ontwikkeling & Milieu, Staatsolie, diverse deskundigen uit de sector toerisme, de vakbeweging, de VSB, KKF en de EBS.

Ter afronding van deze workshops werden twee presentaties gegeven, één over het basis- en groeiscenario, waarbij behalve de directie en staf van SPS en diverse ministeries (w.o PLOS), ook werkgevers en werknemersorganisaties vertegenwoordigd waren. De variabelen van het Suryamodel zijn bijgesteld en de overheidsvariabelen van het model zijn gershuffled en wel zodanig dat de overheidscijfers aansluiten op het formaat dat door het Ministerie van Financiën (flashreport) wordt gehanteerd.

Het model en de tekst van een groeiscenario t.b.v. de Surinaamse economie zijn op de website van SPS geplaatst. Er zijn ook een aantal varianten gedraaid, terwijl basis- en groeiscenario beschreven en gepresenteerd zijn aan diverse groepen, waaronder de directie en staf van SPS.

VII. PARTICIPATIE SEMINARS/LEZINGEN/ WERKGROEPEN

- 1. National Seminar on Rules of Origin and Tariff Renegotiation based on Article XXVIII of the GATT**, van 13 – 15 maart 2007. Dit seminar, gehouden in de Lallarookh Conference Center, was door het Ministerie van HI georganiseerd in samenwerking met de Institute for Training and Technical Cooperation (ITTC) van het WTO Secretariaat. Het seminar was een uitvloeisel van het verzoek van Suriname aan de WTO om training in het kader van Technische Assistentie en Trainingsplan 2007.
- 2. Seminar: An Introduction to Competition Law and Policy in Suriname**, van 10 – 11 juli 2007.
Dit seminar is eveneens georganiseerd door het Ministerie van HI. Aan de orde is gekomen het aspect rond mededinging voor Suriname (uitvoering e.d.) conform het Herziene Verdrag van Chaguaramas ter CSME.
- 3. The National Energy Symposium Suriname: Sustainable Energy for Sustainable Development**, van 14 – 15 december 2007. Dit symposium is georganiseerd door de Faculty of Graduate Studies & Research van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Het doel van het symposium was te komen tot uitwisseling van kennis ten behoeve van voorstellen om zo effectief mogelijk om te gaan met het energievraagstuk in Suriname. Ook moest het symposium leiden tot het identificeren van lokale initiatieven op energiegebied en het definiëren van de rol van de universiteit op dit gebied.
- 4. Seminar betreffende de Regels van oorsprong (Rules of Origin)**. Op 13, 14 en 15 maart 2007 is deelgenomen aan het seminar betreffende de regels van oorsprong in de WTO, Cotonou en de

Caricom overeenkomst. De werkzaamheden in dit kader betreffen het voorbereiden van deelname aan het seminar (studie documentatie), het daadwerkelijk deelnemen en het opstellen van het verslag van deelname.

- 5. Presentatie in maart 2007 van de resultaten van het trainingsbezoek** van Drs. Iwan Hoepel en Drs. Lilian Menke-Tangali aan de Stichting ter Bevordering van de Studie van de Surinaamse Economie (STUSECO) in Den Haag, Nederland, gedurende de periode 09 tot en met 23 februari 2007. Hierbij hebben de participanten de resultaten besproken van uitgewerkte scenario's over onder andere het treffen van maatregelen voor de groei van de economie en de invoering van een minimumloon en het effect daarvan op de werkgelegenheid en de koopkracht van verschillende groepen in de samenleving.

VII NETWORKING

Compilersmeetings met vertegenwoordigers van de Centrale Bank van Suriname (CBvS) en het Ministerie van Financiën. Het doel van deze meetings was het identificeren en vastleggen van de verschillen in de staten m.b.t. de overheidsfinanciën die door CBvS (liquiditeitsoverzicht en saldibiljetten), de Belastingdienst (belastingstaten van de Ontvanger der Directe Belastingen - ODB, directe belastingen en Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen - OIA, indirecte belastingen) en de Afdeling Economische Aangelegenheden van Financiën (Flash-report en Fiscal Operations) worden opgesteld.

Participatie Programma's Ministerie Handel & Industrie

In het kader van de handelsonderhandelingen Cariforum - EU EPA, waar Suriname thans in participeert, is op verzoek van het Ministerie van Handel en Industrie door de SPS gedurende het jaar zowel mondeling als schriftelijk commentaar geleverd en advies uitgebracht op documenten en in vergaderingen. De commentaren zijn na goedkeuring van de Directeur SPS verzonden naar het Ministerie. Op verschillende momenten in het jaar (maart, augustus, november) is deelgenomen aan vergaderingen op het Ministerie in verband met deze onderhandelingen. De verslagen van deze vergaderingen zijn reeds afgerond.

Gedurende het jaar zijn documenten inzake de volgende aspecten van het onderhandelingsproces opgestuurd en bestudeerd.

- Chapter 14 services;
- Annex 3: on the Development of Cultural Industries;
- Annex A: list on Tourism services;
- The Cariforum initial services offers in EPA;
- Chapter 15, Investment;
- Chapter 4, Development Cooperation;
- The Temporary Movement of Natural Persons.
- Proposal for Protocol on Rules of Origin for EU - Cariforum EPA
- Zero list, phased reduction list and exclusion list in the negotiations for EU - Cariforum EPA

B. ARBEIDSMARKT EN SOCIALE STUDIES

I. OPSTELLING CONCEPT JAARPLAN 2008

Bijdrage afdeling Arbeidsmarkt en Sociale Studies aan hoofdstuk 1 en 2 Jaarplan 2008:

1. De beschrijving van het Ontwikkelingsplan 2008 inhoudende: beleidsmaatregelen en programma's naar beleidsgebied voor het dienstjaar 2008, beschrijving van de beleidsmaatregelen naar beleidsgebied: doel, activiteiten, te verwachten effecten, looptijd ramingen en financieringswijze Overheid/donor, lening/schenking/overheidsdeel
2. Evaluatie van het ontwikkelingsplan 2007 inhoudende fase van implementatie: reeds uitgevoerde beleidsmaatregelen, problemen, knelpunten, realisaties: bestedingen betreffen de ministeries van Volksgezondheid, Onderwijs en Volksonwikkeling, Sociale Zaken en Volkshuisvesting, Arbeid Technologische Ontwikkeling en Milieu, Defensie, Justitie en Politie en Binnenlandse Zaken.
3. Samenstelling van de basistabel indicatoren voor de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

II. MONITORING EN EVALUATIE

In dit kader zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- werkzaamheden in het kader van het Jaarplan, waarbij een evaluatie is gemaakt van beleidsmaatregelen en programma's uitgevoerd door de Overheid en een koppeling is gemaakt naar beleidsgebied
- werkzaamheden in het kader van het bijhouden en bijstellen van sociaal-maatschappelijke indicatoren om de progressie in ontwikkeling te meten
- Het berekenen en schatten van indicatoren zoals HDI, bevolking
- Evaluatie besprekingen ter verbetering van de informatiestroom
- Besprekingen met de ministeries in het kader van de verbetering van de rapportage met betrekking tot de uitvoering en realisaties van beleidsmaatregelen met als doel vergroting van de realisatiegraad
- Deelname aan werksessies in het kader van de uitvoering, evaluatie en monitoring van de sectorplannen Rechtsbescherming en Veiligheid, Onderwijs en Huisvesting

III. ONDERSTEUNENDE ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN CAPACITEITSONTWIKKELING

Ook In 2007 heeft de afdeling in dit kader individuele en groepen van studenten van middelbare scholen (IMEAO, VWO en Natin), het IOL en de Universiteit geadviseerd bij de aanpak van scripties en papers. Studenten zijn voorzien van benodigde data en informatie, voor zover die beschikbaar waren. Ook zijn studenten verwezen naar instanties en andere deskundigen voor verdere begeleiding. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest: het planproces in Suriname, ruimtelijke planning, millennium ontwikkelingsdoelen, ontwikkeling in het algemeen, sociale vraagstukken en ontwikkelingssamenwerking. Voorts is het hoofd van de afdeling gevraagd om als lid zitting te nemen in de examencommissie ter beoordeling van de scriptie *Sectorale benadering in Suriname. Een toetsing van factoren die van invloed zijn op het proces van de sectorale benadering in Suriname. Casestudy sector Gezondheidszorg.*

Ter afsluiting van het vakonderdeel Nationale Planning op de Anton de Kom Universiteit van Suriname is op 24 februari door de studenten een seminar georganiseerd, getiteld *Een strategische planning voor vooruitgang*. Hierbij zijn strategische plannen ontwikkeld door studenten van de districten Brokopondo en Commewijne. Aan het hoofd van de afdeling werd gevraagd deel uit te maken van de jury ter beoordeling van de presentaties.

SIMDG-WERKGROEPEN

Van het Planbureau participeren de functionarissen H. van Dams, R. Smith en J. Kariodimedjo in deze werkgroepen. De SIMDG-commissie heeft de volgende taakstelling: het standaardiseren van de definities en methodologie, het samenstellen van de indicatoren voor de verschillende sectoren en het ontwikkelen van een programma voor versterking van de capaciteit op het gebied van dataverzameling, verwerking en analyse. Deze activiteiten hebben ten doel bruikbare, betrouwbare en vergelijkbare statistieken te produceren, die voldoen aan internationale concepties en methoden. Het streven van de commissie om in 2007 het MDG rapport uit te brengen is niet gehaald vanwege andere prioriteitsstelling.

COMMISSIE POPULATIEBELEID

Namens het Planbureau heeft in deze commissie zitting Mw J.Kariodimedjo. De commissie is op 7 december 2007 geïnstalleerd en heeft tot taak: de eventuele herziening en monitoring voor de implementatie van het huidig Populatiebeleid 2005-2010 met het oog op het bereiken van de in het Meerjaren Ontwikkelingsplan 2006-2011 uitgestippelde doelen, rekeninghoudende met de sectorale beleidsplannen en de Millennium Ontwikkelingsdoelen; het bevorderen van de synergie tussen de demografische ontwikkelingen en relevante sectorgerelateerde ontwikkelingsprogramma's; het versterken van de samenwerking met het Algemeen Bureau voor de Statistiek en het Centraal Bureau voor Burgerzaken met het oog op verbetering van de beschikbaarheid van demografische data; coördinatie van de rolverdeling van lokale ontwikkelingspartners in het populatiebeleid; coördinatie van sectoroverschrijdende issues in relatie tot de demografische ontwikkelingen.

De commissie is reeds gestart met haar werkzaamheden. Begonnen is met de bestudering en becommentariëring van het document Bevolkingsbeleid van Suriname 2005-2010. Voorts zijn door de leden relevante documenten verzameld en ter beschikking gesteld.

RAAD VAN TOEZICHT STICHTING PRODUCTIEVE WERKEENHEDEN (SPWE)

Namens het Planbureau heeft Mw.R.Smith zitting in de Raad. De RvT heeft als voorname taak toe te zien op de naleving van de statuten door de leiding van de stichting, zowel in het aangaan van samenwerkingsverbanden als de besteding van de gesubsidieerde en gegenereerde middelen. Dit toezicht geschiedt met ondersteuning van de Centrale Landsaccountantsdienst (CLAD). Aan de Minister van ATM worden de bevindingen in de communicatie met de leiding van de stichting gerapporteerd.

VI. ONDERZOEKSPROJECTEN

1. Human development index (hdi)

Activiteiten omvatten het bijhouden en bestuderen van de berekeningsmethode, de schattingen van de UNDP voor Suriname en de positie van Suriname in de regio en internationaal, de benodigde informatie voor de schattingen verzamelen en de componenten van de HDI berekenen.

De HDI voor Suriname is reeds tweemaal berekend namelijk voor 2005 en 2006. Ook is een analyse gemaakt van de ontwikkeling in de periode 2003-2006. Momenteel wordt gewerkt aan verbetering en het

updaten tot en met 2008, aangezien nieuwe informatie beschikbaar is: BBP per capita, levensverwachting en het Human Development Report 2007. De analyse zal eind januari 2008 worden afgerond.

2. Demografische schattingen en projecties

Activiteiten omvatten het ontwerpen van de spreadsheet waarin de beschikbare informatie van de census 2004 zal worden ingevoerd. Aan de hand van data van het CBB zal het aantal geboorten en overledenen naar leeftijdsgroep en geslacht worden ingevoerd. Bottleneck is het niet beschikken over gedetailleerde sterfte- en migratiecijfers. Op basis van beschikbare data is een voorzichtige schatting gemaakt van de totale bevolking naar leeftijd en geslacht voor de periode 2002-2006. Gewerkt wordt aan verbetering van de methode en dataverzameling ten behoeve van de componenten om de betrouwbaarheid van de resultaten te vergroten.

3. Onderwijsparticipatie en andere indicatoren in Suriname en in geselecteerde landen in de regio 2000-2007

De structuur van het basisonderwijs (preprimair en primair onderwijs) is met de regio vergeleken. Een aantal landen in het Caribisch gebied en Latijns-Amerika is geselecteerd voor het plegen van de analyse. Het aantal inschrijvingen per school is reeds binnen tot en met schooljaar 2005. De data zijn op basis van de rayonindeling gealloceerd naar ressort en district. Naderhand is gebleken dat de rayonindeling is gewijzigd, waardoor de plaatsing van scholen naar district herzien moest worden. In samenwerking met de Tekenkamer is reeds aangevangen met het vervaardigen van kaartmateriaal om de geografische spreiding in beeld te brengen. De bevolkingcijfers in de betreffende leeftijdsgroep zijn middels de cohort-analyse geschat. Voor de genderparticipatie-analyse is de informatie naar geslacht tot en met 2005 reeds binnen. Wat betreft de verhouding leerkracht–leerling nationaal is een vergelijking gemaakt met de regio. De informatie is nationaal tot en met schooljaar 2006 en naar district tot en met 2002. Momenteel wordt de informatie van de schooljaren 2006 en 2007 gescreend door het Ministerie. De verwachting is dat de data in januari 2008 beschikbaar zullen zijn.

C. ONDERDIRECTORAAT RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU

Aan het eind van het jaar 2006 werd vanuit het Ministerie van Regionale Ontwikkeling een beroep gedaan op het Planbureau om technische assistentie te verlenen bij de implementatie van het decentralisatieproces. Het betrof met name de voorbereiding en opstelling van de nodige Ressort- en Districtsplannen. In het eerste en tweede kwartaal zijn in dit kader 13 veldbezoeken gebracht aan de districten door diverse stafleden van het onderdirectoraat. Tijdens deze veldbezoeken zijn vergaderingen bijgewoond met de ressort- en districtsraden onder leiding van de desbetreffende Districtscommissarissen. Na verschillende vergaderingen met de staf van het Bureau Decentralisatie is gezamenlijk een vijftal districtsplannen opgesteld. Het Planbureau heeft in deze plannen hoofdzakelijk de begrotingen samengesteld en het kaartmateriaal geleverd, terwijl de SPS-publicatie *Structuur Analyse van de Districten (1999-2003)* als de belangrijkste bron van informatie gold.

De publicatie *Agrarisch Potentieel Subsector Veeteelt* is uitgebracht in mei 2007 en het concept van het Verkeersonderzoek is in redactie. Er is een begin gemaakt met de studie inzake mogelijkheden voor de productie van biobrandstof. Deze publicatie zal in 2008 worden uitgegeven. De studie naar het potentieel van de subsector Visserij is in volle gang en zal in het vierde kwartaal 2008 uitkomen. De studie omtrent adequaat waterbeheer van stroomgebieden in het district Para ten behoeve van het toerisme is rond.

In de Tekenkamer is een vijftal kaarten geproduceerd ter ondersteuning van de verschillende studies. Tevens zijn op verzoek data verstrekt aan de Brandweer. Het beheer van het kaartmateriaal is inmiddels geautomatiseerd vanuit de Computerkamer. In het kader van de samenwerking met de Anton de Kom Universiteit van Suriname, Faculteit der Technologische Wetenschappen, zijn twee studenten in de gelegenheid gesteld hun afstudeeronderzoek te verrichten op het onderdirectoraat. Met de presentatie van het werkstuk *Aanzet tot een structuurplan voor een nieuwe stad in Suriname* zijn deze studenten na een jaar in november 2007 afgestudeerd. In het laatste kwartaal is het hoofd van de afdeling gestart met het volgen van een on line-training *Local development as a motor for change*.

I. JAARPLAN 2008

De afdeling is verantwoordelijk voor het samenstellen van de tekst van de paragrafen in hoofdstuk 1, betreffende Realisaties ontwikkelingsplan 2007 en hoofdstuk 2, betreffende Ontwikkelingsplan 2008, in het jaarplan 2008. Deze hebben betrekking op de Ministeries TCT, HI, RO, RGB, LVV, NH, PLOS, OW, BUZA en het milieudeel van ATM.

In hoofdstuk 1, Realisaties Ontwikkelingsplan 2007, is de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de beleidsmaatregelen in het eerste halfjaar van 2007 beschreven. De beschrijving van de realisaties vindt veelal plaats door tussenkomst van de contactpersonen op de ministeries en uit andere informatiebronnen. De realisatiecijfers zijn afkomstig van de Centrale Begrotingsboekhouding van het Ministerie van Financiën, die de bestedingen van de Ministeries registreert en bijhoudt.

In het hoofdstuk Ontwikkelingsplan 2008 zijn de voorgenomen beleidsmaatregelen beschreven met de te verwachten resultaten na uitvoering van de beleidsmaatregelen. Het cijfermateriaal is afkomstig van de begrotingen die door de ministeries zijn ingediend bij het Ministerie van Financiën.

II. MONITORING EN EVALUATIE

- a. Deze aspecten komen voor in jaarplan 2008.
- b. Regelmatig overleg met de ministeries, overheidsinstellingen, particuliere organisaties en personen.
- c. Ten behoeve van de verschillende publicaties zijn de afgelopen maanden diverse statistieken verzameld en verwerkt:
 - groei van de veestapel (rund en varken en pluimvee)
 - vleesimporten
 - melkprijzen, nationaal & internationaal
 - demografie Marowijne
 - belangrijke krantenartikelen

III. DECENTRALISATIEPROGRAMMA

Vanuit de directie van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling is een beroep gedaan op het Planbureau om technische assistentie te verlenen bij de implementatie van het decentralisatieproces, met name de voorbereiding en opstelling van de nodige Ressor- en Districtsplannen.

In het eerste en tweede kwartaal zijn in dit kader een groot aantal veldbezoeken gebracht aan de districten door diverse stafleden van het onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening.

Met name zijn in de ressorten Brokopondo Centrum op 12 januari, Sara kreek op 19 januari, Marshallkreek op 24 januari, Nieuw Koffiekamp op 25 januari, Kwakoegrong op 7 februari, in het district Brokopondo, ressortraadsvergaderingen bijgewoond door de heren Bouterse, Bean en Huur.

De twee ressortraadsvergaderingen te Totness (17 januari) en Welgelegen (18 januari) gehouden in het district Coronie, zijn bijgewoond door de heren Bouterse en Bean.

De heer Bean heeft in Calcutta op 2 februari de ressortvergadering bijgewoond en de heer Bruce op 8 februari de ressortvergadering te Groningen, in het district Saramacca. Op 15 februari heeft de heer Sairras de vergadering van het ressort Jarikaba in hetzelfde district bijgewoond

Van 13 tot 24 februari zijn door de heer Huur ressortvergaderingen bijgewoond in het district Sipaliwini (Boven Suriname), terwijl de heer Pelswijk van 13 tot 24 februari vergaderingen te Kabalebo en Coeroeni in hetzelfde district heeft bijgewoond. De heer Resosemito heeft op 14 februari de ressortvergadering te Boven-Coppename bijgewoond. De heer Bean heeft op 23 februari deelgenomen aan de ressortvergadering van het ressort Zuid te Onverwacht, in het district Para.

Met de districtsraden zijn besprekingen gevoerd o.l.v. de Districtscommissarissen, op 27 juni te Para en Wanica en op 5 juli in Commewijne. De besprekingen zijn gevoerd met een delegatie o.l.v. HRP in gezelschap van de stafleden Lo-A-Njoe, Sairras, Bruce en Bean. Ook zijn op 4 juli besprekingen gevoerd in het district Nickerie door de heren Bruce en Pelswijk. De besprekingen in Marowijne zijn gevoerd door de heren Bruce, Lo-A-Njoe en Sairras. Het resultaat van de technische assistentie was dat er vanuit Planbureau is gezorgd dat:

- Zestig ressortplannen in concept zijn begroot.
- Vijf districtsplannen zijn begroot.
- Districtskaarten zijn geleverd.
- Informatie over de structuur van de districten is geleverd.

De kosten voor bezoeken aan de districten werden door het Bureau Decentralisatie gedekt.

IV. PUBLICATIES

1. Agrarisch potentieel, subsector, veeteelt

De publicatie *Agrarisch Potentieel, Subsector Veeteelt* is uitgegeven in mei 2007. Deze publicatie is onderdeel van een reeks van vier publicaties die handelen over het agrarisch potentieel in Suriname. Reeds verschenen zijn de versies Land- en tuinbouw en Bosbouw.

In deze publicatie wordt een algemeen overzicht gegeven van de veeteeltsector, de aanverwante voederindustrie en regionale spreiding van de verschillende subsectoren binnen de veeteelt.

De publicatie wordt afgesloten met een zoneringskaart waarop de potenties voor aanleg van veebedrijven ruimtelijk worden weergegeven.

2. Onderzoek verkeersstromen naar en van Moengo en Albina

Dit onderzoek heeft als doel het in kaart brengen van het verkeer dat gebruik maakt van de Oost-West verbinding en wel het oostelijk deel, dat als deelonderzoeksgebied zal dienen voor een integrale verkeersstudie rond de totale Oost-West verbinding.

Het onderzoek beperkt zich tot bespreking en analyse van de verkeerssituatie tussen Moengo en Albina..

In het kader van het onderzoek zijn een aantal veldbezoeken naar het gebied uitgevoerd en zijn metingen verricht. De onderzoeksresultaten zullen medio 2008 worden vrijgegeven.

3. Onderzoek potentieel van de stroomgebieden Pararivier

Dit onderzoek heeft als doel na te gaan op welke wijze de Pararivier en de kreken in haar stroomgebied optimaal kunnen worden ingezet voor duurzame sociaal economische ontwikkeling van het gebied.

In het kader van het onderzoek dat een integraal karakter had, zijn:

- Veldbezoeken afgelegd voor het verrichten van metingen
- Gesprekken gevoerd met stakeholders
- Praktijksituaties in kaart gebracht
- Potenties van het gebied in kaart gebracht

De publicatie van de onderzoeksresultaten zal medio 2008 plaatsvinden, aangezien het samenstellen van de kaarten enige tijd duurt.

4. Studie Aanzet tot een structuurplan voor een nieuwe stad in Suriname

Klimaatsverandering is over de hele wereld waar te nemen en kan onder andere zeespiegelstijging tot gevolg hebben. Dit zal leefgemeenschappen dwingen zich zuidelijker te vestigen. In dit kader zijn twee studenten van de Anton de Kom Universiteit van Suriname bereid gevonden hun afstudeerscript aan dit onderwerp te besteden binnen de bestaande infrastructuur en onder begeleiding van het onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening.

De studenten zijn na ruim 1 jaar in november 2007 afgestudeerd met presentatie van hun scriptie *Aanzet tot een structuurplan voor een nieuwe stad in Suriname*. In het onderzoek zijn de volgende aspecten aan de orde geweest: identificatie van een veilige locatie voor de aanleg van de stad; aanleg van de stad buiten de bestaande boedelplantages; opdeling van de stad voor agrarische en toeristische ruimten; wettelijke kaders; demografische ontwikkeling en structuurvisie van de nieuwe stad.

V. ONDERSTEUNENDE ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN CAPACITEITSONTWIKKELING

- In het afgelopen jaar zijn studenten van de Anton de Kom Universiteit van Suriname, studierichting Infrastructuur, intensief begeleid bij het afronden van hun BSc studie. De begeleiding concentreerde zich op gebruik van GIS bij planning, presentatie en visievorming.
- Aan het Korps Brandweer Suriname is technische assistentie verleend bij de opbouw van een eigen GIS model. Er zijn naast digitaal kaartmateriaal ook data beschikbaar gesteld.

VI. INTERNE PRESENTATIES

Presentatie Districtsplan Wanica: discussie opstelling begroting door HRP in mei 2007. De bedoeling van deze presentatie was inzicht te verschaffen in de totstandkoming van de districtsplannen in het algemeen en in die van het pilot district Wanica in het bijzonder. Dit in het kader van het project Decentralization and Local Government Strengthening Program (DLGSP). Voorts was de presentatie gericht op het leveren van een bijdrage in de discussie rond realisatie van betreffende districtsbegroting.

VII. TRAININGEN / WORKSHOPS

- De heer A. Kranenburg heeft een training gevolgd in toepassingsmogelijkheden van Access. Na de training is een beheersmodule voor het opvragen en sorteren van het kaartmateriaal in de Tekenkamer opgesteld.
- De heer J. Bouterse is in november gestart met een on-line training in Local Development as a motor for change. Deze training zal gedurende een jaar worden verzorgd vanuit het Internationaal Trainingscentrum DELNET van de ILO. De training wordt ook intern door betrokkene met de staf afgedraaid.
- De heer Bean heeft op verzoek van de organisatie Para Force deelgenomen aan de begeleiding van de Belgische studenten J. Devriese, S. Gyselinc, J. Van den Hove en T. Denolf voor de periode van 3 maanden. De studenten hebben onderzoek verricht naar de situatie op de plantages langs de Pararivier en een milieu-impactstudie van de recreatie-oorden in het district. Op uitnodiging van diverse organisaties is deelgenomen aan verschillende workshops.
- Van 15 tot 20 januari heeft de heer Sairras deelgenomen aan de workshop **Ontwikkeling van het wooncentrum Richellieu.**
- Van 21 tot 24 februari hebben de heren Bean, Bruce en Sairras deelgenomen aan de workshop **Methodologie voor participatieve Ressor-en Districtsplannen.**
- Op 11 mei heeft de heer Sairras deelgenomen aan de workshop **National Capacity Needs Self Assessment**.
- Van 26 tot 29 juni heeft de heer Sairras deelgenomen aan de workshop **Inrichtingsprogramma Richellieu.**
- Van 5 tot 10 november heeft de heer Resosemito deelgenomen aan de **Waterconferentie.**
- Op 15 november heeft de heer Resosemito deelgenomen aan de workshop **Wet bescherming zoetwater Suriname.**

D. ALGEMENE EN PERSONELE ZAKEN

Maatregelen en activiteiten 2007:

- Per 01 januari 2007 hebben stafmedewerkers en medewerkers uit hoofde van hun werkzaamheden, een aanpassing van de vervoerstoelage gekregen en wel van Srd. 40,- naar Srd. 175,-
- In de maand april is er een verkoop bij inschrijving gehouden van voor de dienst afgeschreven voertuigen; het betreft in deze de Toyota Landcruiser en de Isuzu Pick Up. De toewijzing heeft op 20 april 2007 plaatsgevonden aan de hoogste bidders t.w. de hr. R. Resosemito voor de Toyota Landcruiser en de heer L. Shyamnarain voor de Isuzu Pick Up.
- In de maand mei zijn 22 bureaustoelen aangeschaft ten behoeve van medewerkers, ter vervanging van de afgeschreven bureaustoelen; stafmedewerkers die dringend een boekenkast c.q. filekast nodig hadden zijn ook voorzien.
- Op 30 juli 2007 is er in verband met het 56 jarig bestaan van het Planbureau een uitstapje naar Marinalex georganiseerd voor medewerkers en gepensioneerden van het Planbureau; dit uitstapje mag een succes genoemd worden;
- In de maand september heeft de medewerkster R.Mikoen, medewerkster op de Afdeling Documentatie Centrum, haar certificaat Library Skills Course: Indexing Techniques behaald; Zij was eerder door het Planbureau voorgedragen voor deelneming aan genoemde cursus;
- Op 25 oktober 2007 heeft het jaarlijks Oktober Concert onder zeer grote publieke belangstelling plaatsgevonden; dit evenement is eveneens een groot succes geweest;
- In de maand november is de achterstand in aanschaf van airco's ingelopen door de aanschaf van 6 nieuwe airco's voor medewerkers die geruime tijd hun werkzaamheden hebben moeten verrichten in een slecht gekoelde werkruimte. Thans zijn alle medewerkersvoorzien.
- Op 24 december 2007 werd de traditionele kerstviering gehouden.
- Op 28 december 2007 vond de owroejariviering plaats. Op deze dag zijn 12 jubilarissen gehuldigd vanwege jarenlange trouwe dienst.

• TECHNISCHE DIENST

Conform de taakstelling van de Technische Dienst hebben wij het volgende kunnen uitvoeren:

1. De aanschaf van 33 bureaustoelen en 2 bureaus.
2. De aankoop en installatie van 9 Window units en 1 Split unit.
3. De aanschaf van 4 filekasten en 9 boekenkasten.
4. Het laten repareren van 5 raamairco's.
5. De aanschaf van 4 telefoontoestellen (buitenlijnen).
6. Gedeeltelijk inrichten van de vergaderzaal van de zesde etage.
7. De aanschaf van een 1 pk motor t.b.v. de hydrofoor.
8. Het laten repareren van 2 motoren van de hydrofoorinstallatie.
9. Herstel van de verlichting van de liftruimte.
10. Opheffen van lekkage en vervangen van motorolie van de liften.

11. Tweemaal onderhoudsbeurt aan de kopieermachine in de kopieerkamer en éénmaal aan de kopieermachine van het secretariaat van de Directeur SPS.
12. Schoonmaken van de waterreservoirs van de waterleidinginstallatie.
13. Herstel van de schakelaar van de pomp van de kelder, ter vermindering van plaatselijke wateroverlast.
14. Installatie van een elektrisch slot bij de balie (entree).
15. De aanschaf van een 40 watt TL armatuur lichtbak ter verbetering van de verlichting in de kamer van de Directeur.

Vorbereid, maar nog niet uitgevoerd:

1. Lekkage op het dak en in de badkamer van de dienstwoning.
2. Verplaatsen van de deur bij de financiële administratie.

In de voorbereiding:

1. Volledig restauratie van dienstwoning.
2. Vervanging van de dakgoot van het gebouw
3. Aankoop en installatie van een terugslagklep/stopkraan bij de pomp van de kelder ter vermindering van de toevoer van water van de straat naar de kelder, wanneer de energie uitvalt bij regenbui.

• **PERSONEELSAANGELEGENHEDEN**

Per 31 december 2007 stonden **97** medewerkers op de loonlijst van de Stichting Planbureau Suriname.

Uittreding

In de loop van het afgelopen jaar hebben vijf (5) medewerkers de dienst verlaten;

Mevrouw Sriram heeft de dienst met pensioen verlaten, terwijl de dames Belfor en Overman met ontslag zijn gegaan; Mevrouw Mase heeft het tijdelijke met het eeuwig verwisseld.

Toetreding

In 2007 is het Planbureau met de volgende zeven medewerkers een dienstbetrekking aangegaan:

1. Mevrouw J. Winamba kwam op 1 april binnen op de sectie Technische Dienst op het Onderdirectoraat Administratieve Diensten;
2. Mevrouw T. Kartowikromo-Ronosoewirjo trad op 1 april in dienst en werd te werk gesteld op de sectie Technische Dienst op het Onderdirectoraat Administratieve Diensten;
3. Mevrouw M. Soerohardjo werd per 1 mei te werk gesteld op de sectie Tekenkamer op het Onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening en Milieu;
4. Mevrouw M. Killop trad op 1 mei in dienst en werd te werk gesteld op de sectie Personeelszaken op het Onderdirectoraat Administratieve Diensten;
5. Mevrouw Janki-Ramcharan trad op 1 juni in dienst en wel op het secretariaat van het onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening en Milieu;

6. Mevrouw Kamario-Kromodimedjo trad per 1 juli in dienst en wel op het secretariaat van de afdeling Macro-Economische Planning op het Onderdirectoraat Macro- en Sectorale Planning;
7. Mevrouw J.Copijn trad per 1 oktober 2007 in dienst en werd te werk gesteld op het secretariaat van de Directeur.

Vacatures

Voor de **open vacatures** bij de werksters zijn 2 medewerksters aangetrokken. Er rest nog één vacature, daar Mw. Jacoba Pinas de dienst met pensioen heeft verlaten.

Dienstverlaters

De **dienstverlaters** in 2007 waren:

De dames H. Fernandes en J. Pinas mochten respectievelijk in mei en augustus de dienst met pensioen verlaten;

De heer N. Elliot heeft de dienst op eigen verzoek in augustus verlaten;

Mevrouw J. Berkkleef is in oktober ontslagen vanwege dringende redenen.

Ambtsjubilea

De volgende medewerkers hebben in het verslagjaar 2007 hun ambtsjubileum herdacht:

<u>30 jr - ambtsjubileum</u>	<u>20 jr – ambtsjubileum</u>	<u>10 jr – ambtsjubileum</u>
Mw. Drs.Monsels-Thompson, L	Hr. Bean, H	Hr. Harper, L
Mw. Chin A Tam, R	Hr. Weewee, R	Hr. Vyent, R
		Tirtoastro, B
<u>25 – ambtsjubileum</u>	<u>15 jr - ambtsjubileum</u>	Kranenburg, A
Mw. Pinas, J	Mw. Blackson	Ramcharan, S
Hr. Tsie A Foeng		
Mw. Sameh, D		

Bijlage 1 . Participatie workshops extern

1. Consultaties in het kader van Reform Strategy Suriname's Social Safety Net. In 2007 zijn er op verschillende momenten sessies georganiseerd door het Ministerie van SOZAVO waarbij van gedachten is gewisseld over: doelen en elementen van de hervormingsstrategie ter versterking van het sociaal voorzieningenstelsel tot een modern sociaal vangnet; strategieën, activiteiten en de nodige inputs die onderdeel zullen zijn van de hervorming; beperkingen/problemen bij de hervorming en mogelijke oplossingen; studies/rapporten voor het aandragen van ontbrekende noodzakelijke informatie. Tijdens de sessies zijn behalve SPS ook de ministeries ATM, MINOV, RO, VG en Financiën aanwezig. Voorts zal een interdepartementale commissie in het leven worden geroepen waarin namens de afdeling Arbeidsmarkt en Sociale Studies Mw.J.Kariodimedjo zal participeren.
2. Workshop Finalisering Ontwikkelingsplan Richelieu van 15 tot 19 januari. Aan de orde kwamen: structuurvisie Commewijne en Richelieu; ruimtelijk programma; optimalisatie in ruimtegebruik; openbare en sociale veiligheid; oplossing occupatieproblematiek.
3. Workshops Formulering van indicatoren in het kader van sectorplan Huisvesting periode maart-april 2007. Het doel is het formuleren van eenduidige indicatoren voor de sector Huisvesting. Hierbij waren aanwezig vertegenwoordigers van het ministerie van SOZAVO, SPS en ABS.
4. Workshop *Millennium Development Goals: Reviewing progress and making it happen. Unlocking civil society potential* van 2 tot en met 4 mei. De volgende thema's kwamen aan de orde: eradication of poverty through global partnership for development; review of progress and way forward; human rights and the MDGs; natural disasters and the MDGs; youth and the MDGs.
5. Workshop *Naar een nieuwe sector Volkshuisvesting* van 15 tot en met 19 oktober georganiseerd door het Instituut voor Maatschappij Wetenschappelijk Onderzoek in opdracht van het Ministerie van SOZAVO. Het doel is het uitwisselen van ideeën en vaardigheden met stakeholders en het opdoen van inzichten ten behoeve van het vormgeven van een nieuw huisvestingsbeleid. Aan de orde kwamen: huisvestingsbeleid en woningbehoefteonderzoek; vastgoed- en grondbeleid; ruimtelijk beleid en inrichting; projectmanagement en –ontwikkeling.
6. Bespreking met dhr. Alphonse Mac Donald in het kader van het project Strengthening of Public Sector Investment System in oktober. Aan de orde zijn geweest: het huidig planningsstelsel in Suriname, wettelijke regelingen met betrekking tot de planning en database van ontwikkelingsactiviteiten met donorfinanciering.

Bijlage 2 Presentie Presentaties/Seminars

In 2007 zijn de volgende presentaties bijgewoond:

Paneldiscussie Genderstudies een must op de Anton de Kom Universiteit van Suriname op 14 februari ter gelegenheid van het éénjarig bestaan van het Instituut voor Gender en Ontwikkelingsstudies. De ontwikkelingen van Genderstudies in Europa en het Caribisch gebied werden belicht door professor Patricia Mohammed, hoofd Gender and Development Studies van de University of the West Indies in Trinidad. Het bestuderen van de geslachtsgebonden ontwikkelingen die cultureel maatschappelijk gerelateerd zijn, zal leiden tot mogelijke verklaringen en oplossingen van ongelijke genderverhoudingen.

- Presentatie op 27 april van een nieuw software programma van I-Tailor NV. Middels dit programma worden ruwe data van verschillende afdelingen met elkaar gekoppeld en in een kubusvorm gegenereerd (driedimensionaal). De data kunnen op verschillende manieren bekeken worden. De wizard begeleidt elke stap. Aan de datavelden kunnen condities worden verbonden waardoor de mogelijkheden voor analyse worden verruimd.

- Seminar *Conditional Cash Transfer (CCT) Programs: een optie voor het sociaal voorzieningenstelsel van Suriname?*, georganiseerd door het ministerie van SOZAVO op 21 juni. Onderwerpen: overzicht Social Safety Net Programma gefinancierd door de IDB; het Sociale Zaken Informatie Systeem; voorwaarden en strategie voor de hervorming van het sociaal voorzieningenstelsel; overwegingen bij de introductie van geconditioneerde financiële uitkeringen.
- Presentatie Mastersprogramma 2007-2008 door het Institute for Graduate Studies & Research van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. In dit programma zullen de volgende opleidingen van start gaan: masters in Public Health, Macro Economic Analysis and Policies, Development and Policy, en International Relations. Verder kwamen tijdens deze presentatie aan de orde: korte inhoud van de studies, toelatingseisen, duur en kosten.
- Presentatie Doodsoorzaken in Suriname 2005-2006 door W.Punwasi van het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg op 23 augustus in de Guesthouse van de universiteit.
- Presentatie *Aanzet tot een structuurplan voor een nieuwe stad in Suriname* door de studenten G. Macnacki en K. Soerjanom op 30 augustus op het Planbureau. Vanwege de klimaatverandering en de zeespiegelstijging wordt het ecosysteem aangetast, waardoor het kustgebied van Suriname, waar het bestuurscentrum en de voornaamste woon- en landbouwgebieden gevestigd zijn, onder water dreigt te lopen. Voor de vaststelling van een veilig woon- en werkgebied wordt binnen het structuurplan rekening gehouden met onder meer de bodemgesteldheid, bevolkingsontwikkeling en mogelijkheden voor economische activiteiten.
- Presentatie *The foreign policy in the America's on energy; selling to the highest bidder for the sake of development* op 10 december op het Planbureau. De presentatie werd gehouden ter afsluiting van de post graduate studie *Global Politics and Latin America; Assessing Latin America's progress in perspective*.
- Presentatie Suriname en de ACP-EU handelsrelaties door Th. Elstak op 12 december op het Planbureau. Tijdens de presentatie is een historisch overzicht gegeven van de ACP-EU relatie; Lomé conventies, de Cotonu-overeenkomst en de EPA-onderhandelingen.
- Presentatie *Authentic Personal Branding als uitgangspunt voor ontwikkeling van Suriname* door Hubert Rampersad op 18 december op het Planbureau. Onderwerpen: persoonlijke ontwikkeling middels effective personal brand management; bedrijfsontwikkeling middels effective company brand management; balance score card.

